
OBSAH

Předmluva	11
Zkratky a vysvětlivky	15
1. Vlastnictví, jiná majetková práva státu a jejich výkon	17
1.1 Stručně k historii	17
1.2 Vlastnictví a stát jako jeho subjekt	24
1.2.1 Vlastnictví obecně a vlastnictví státu	24
1.2.2 Stát jako subjekt vlastnického práva	27
1.3 Jiná majetková práva státu než právo vlastnické	33
1.4 Výkon vlastnického práva a jiných majetkových práv státu	33
2. Vykonavatelé vlastnického práva a jiných majetkových práv státu	39
2.1 Organizační složky státu	39
2.1.1 Vymezení a typy	39
2.1.2 Postavení a rysy	40
2.1.3 Zřízení a zrušení	42
2.1.4 Jednání jménem státu	46
2.1.4.1 Zajišťování procesního jednání Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových ..	51
2.2 Státní organizace	52
2.2.1 Vymezení	52
2.2.2 Postavení a rysy	55
2.2.3 Zřízení (založení), změny a zrušení	61
2.2.4 Jednání svým jménem	63

2.2.5 Přehled a stručná majetková charakteristika druhů státních organizací	68
2.2.5.1 Státní příspěvkové organizace	68
2.2.5.2 Státní podniky	69
2.2.5.3 Jiné státní organizace	71
2.3 Pozemkový fond České republiky	74
2.4 Přeměna organizací v působnosti obcí hospodařících s majetkem státu	77
3. Vymezení majetku státu	81
3.1 Současné pojetí majetku státu	81
3.2 Hmotný a nehmotný majetek	84
3.2.1 Nemovité a movité věci	87
3.3 Jiná třídění majetku	88
3.4 Závazky	90
3.4.1 Závazky státu	90
3.4.2 Závazky státních organizací	93
4. Nabývání majetku státem	97
4.1 Smluvní nabývání	98
4.1.1 Bezúplatné smluvní nabývání	99
4.1.2 Úplatné smluvní nabývání	102
4.1.2.1 Zadávání veřejných zakázek	105
4.2 Nabývání jinými způsoby	132
4.2.1 Nabývání zákonem	132
4.2.2 Nabývání na základě zákona	133
4.2.3 Nabývání děděním ze závěti	140
4.2.4 Nabývání rozhodnutím příslušného orgánu	140
5. Hospodaření s majetkem státu	145
5.1 Vymezení a podstata	145
5.2 Příslušnost k hospodaření	147
5.2.1 Tzv. spory o příslušnost	150
5.3 Základní povinnosti při hospodaření	154
5.3.1 Povinnost využívat majetek účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností	155

5.3.2 Povinnost vést majetek v účetnictví a provádět jeho inventarizaci	161
5.3.3 Povinnost nechat evidovat nemovitý majetek v katastru nemovitostí	173
5.3.4 Povinnost pečovat o zachování majetku a jeho údržbu, popř. i o jeho zlepšení nebo rozmnožení	178
5.3.5 Povinnost důsledně využívat všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení	188
5.3.6 Povinnost průběžně sledovat, zda dlužníci vůči státu včas a řádně plní své závazky, a včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťovat, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv	197
5.3.7 Povinnost rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s ním způsoby a za podmínek podle zákona o majetku státu	203
5.4 Finanční hospodaření	207
5.4.1 Finanční hospodaření organizačních složek státu ...	207
5.4.2 Finanční hospodaření státních příspěvkových organizací	211
5.4.3 Finanční hospodaření státních podniků	212
6. Tzv. prozatímní hospodaření s majetkem státu	215
6.1 Vymezení a podstata	215
6.2 Příslušnost k „prozatímnímu hospodaření“	217
6.3 Speciální povinnosti při „prozatímním hospodaření“	223
6.3.1 Identifikační a evidenční povinnost	224
6.3.2 Realizační povinnost	230
6.3.3 Odkazovací povinnost	231
6.3.4 Odkládací povinnost	232
7. Nakládání s majetkem státu	235
7.1 Obecné vymezení a podstata	235
7.2 Nakládání s majetkem státu mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi	237

7.2.1	Vymezení a základní pravidla nakládání	237
7.2.2	Penězitá plnění a náhrady	244
7.2.3	Schvalovací režim	245
7.2.4	Nakládání jednostranným opatřením	246
7.2.5	Pravidla pro nakládání s majetkem zvláštní povahy v „prozatímním hospodaření“	248
7.3	Převody vlastnictví	250
7.3.1	Vymezení a základní pravidla převodů	250
7.3.2	Smluvní převod jako „výjimečný“ způsob nakládání s majetkem	252
7.3.3	Úplatnost a bezúplatnost	253
7.3.4	Schvalovací režim	258
7.3.5	Exkurz ke smluvním typům používaným k převodům	264
7.3.6	Zvláštní právní úpravy převodů	266
7.3.6.1	Převody zemědělských a lesních pozemků	266
7.3.6.2	Převody bytů a nebytových prostor	269
7.4	Přechody vlastnictví rozhodnutím státního orgánu	271
7.5	Přenechání majetku státu do užívání jiným osobám	274
7.5.1	Vymezení a základní pravidla přenechání do užívání	274
7.5.2	Úplatnost a bezúplatnost	277
7.5.3	Schvalovací režim	279
7.5.4	Exkurz ke smluvním typům používaným k přenechání do užívání	280
7.5.5	Přenechání užívání jiné organizační složce státu nebo státní organizaci	285
7.5.6	Transformace některých užívacích vztahů	287
7.5.6.1	Trvalé užívání podle § 70 hospodářského zákoníku	287
7.5.6.2	Trvalé užívání podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb.	293
7.5.6.3	Dočasné užívání podle § 397 a 398 občanského zákoníku ve znění před 1. lednem 1992	293

7.5.6.4 Výpůjčka vzniklá před 1. lednem 2001	295
7.5.6.5 Nájem nebytových prostor vzniklý před 1. lednem 2001	295
7.6 Nakládání s pohledávkami, jinými majetkovými právy a majetkovými hodnotami státu	296
7.6.1 Plnění ve splátkách	298
7.6.2 Postoupení pohledávky	300
7.6.3 Poměrné uspokojení pohledávky	301
7.6.4 Prominutí dluhu	301
7.6.5 Jednostranné upuštění od vymáhání pohledávky	304
7.6.6 Schvalovací režim	307
7.6.7 K „plněním“ mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi	308
7.7 Jiné způsoby nakládání s majetkem státu	309
7.7.1 „Smluvní“ a jiná omezení nakládání s majetkem státu	309
7.7.2 Nakládání s majetkem státu, o který neprojevily zájem organizační složky státu, státní organizace ani jiné osoby	312
7.8 Účast státu a státních organizací v právnických osobách a sdruženích od nich odlišných	314
7.8.1 Akciová společnost a jiné obchodní společnosti	315
7.8.2 Další právnické osoby	317
7.8.3 Sdružení bez právní subjektivity	318
7.8.4 Transformace účasti státu, resp. státních organizací v právnických osobách a sdruženích vzniklých před 1. lednem 2001	319
7.9 Exkurz k charakteru povolování výjimek a poskytování schválení a předchozích souhlasů podle zákona o majetku státu	320
8. Odpovědnost při hospodaření s majetkem státu	323
8.1 Odpovědnost za porušení povinností při hospodaření s majetkem státu	323
8.1.1 Odpovědnost fyzických osob	323
8.1.2 Odpovědnost organizačních složek státu a státních organizací	325

8.2 Odpovědnost za škodu	326
8.2.1 Odpovědnost za škodu vzniklou státu	326
8.2.1.1 Odpovědnost za škodu podle zákoníku práce	327
8.2.1.2 Odpovědnost za škodu podle obchodního zákoníku	333
8.2.1.3 Odpovědnost za škodu podle občanského zákoníku	340
8.2.2 Odpovědnost státu za škodu vzniklou zaměstnan- cům a třetím osobám	348
9. Kontrola dodržování povinností při hospodaření s majet- kem státu	351
10. Vzory vybraných úkonů při hospodaření a nakládání s majetkem státu	355
11. Úplné znění zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích	389